

VINERI
ANULU VII.

VOIESCE
SI VEI PUTE.

BOMĂNUȚ

DIARIU POLITICAL, COMERCIALE, LITERARIU.

Va ești în totă țările astăzi de Lunia și a Zona-di
dimpă Serbătoria.

Abonarea pentru București pe anu
se lase 128 lei
128 lei
64 —
32 —
11 —
24 par
1 lea
3 lei

(ARTICOLELE TRAMISE SI NEPUBLICATE

23, AUGUSTU 1863.

ANULU VII.

LUMINÉZĂ-TE
SI VEI FI.

Abonarea pentru districtu pe anu 152 lei
Săse lase 76 —
Treif lase 38 —

Abonamentele începătă i si 16 ale fie cărui lase
Ele se facă în districte la corespondință dia-

riul și prin poste.

La Paris la d. Hallegrain, rue de l'ancienne

comédie, 5; pe trimestru 20 franci.

In Austria la direcțile postale și la agențele

de abonare, pe trimestru 10 florini argintu va-

luta austriacă.

VORU ARDE.)

Direcțorul diariului: C. A. Rosetti. — Gerante responsabil: Anghel Ionescu.
Pentru abonare și reclamări se voră adresa la Administratorul diariului D. C. D. Aricescu, Pas. Română No 13.

OSOIU

Violare de legi, spoliare a proprietății, mare compromitere a cestui- nii averilor Statului, scandal, și prin urmare scădere a Statului Român. Aceste suntu faptele ministeriului N. Crezulescu; mal adăogindu că cine dă uă moșia a Statului pote da totul.

REVISTA POLITICA

BUCUREȘTI, 22 Augustu.
3 Răciuine.

Ni se asicură că d. Constantin I. Manu s'ar fi numit admiistratore alu districtului Oltului, și d. N. Blaremburg, fostul procurator la curtea apelativă criminale, procurator la Curtea de Casatiune în locul d. Vioranu.

Publicăm cu placere mai departe două scrisori ale lor. C. Heraclide direcțorele ministeriului Justiției și S. Zisu judecătorul la Curtea Criminală, prin care ne asicură că nu li s'a făcutu nici uă propunere d'a intra în ministeriu. Ne pare fără bine de acăsta pentru d-nii Heraclide și d. Zisu și ne grăbim a' folosita.

Afără de scrisoare publicată peșia de ieri, acelea ce ne aducă diariile străine suntu pucinu însemnate. Congresul suveranilor germani de la Frankfurt este ocupată încă cu desbaterea proiectului de reformă alu Austriei. Amenuntele celor din urmă ședințe nu suntu cunoscute, fiindu-ca atât suveranii cătu și ministrul loru steruescă în otărire d'a păstra secretul celu mai absolut.

Diariul l'Europe, ce pare a fi mai bine informatu în acăsta cestiu, ne spune că desbaterea revine necortenit, în simbol Congresului, asupra tutoru articolelor proiectului de reformă prezentat de Franz-Joseph. Astu-fel, Directorul, a căru constituire ni se anunță că a fostu oltărătă în ședințele trecute, este pusă din nou în desbatere. Fără a se schimba basele sale, două greutăți s'au ivit: marele duce de Bade, intemeiatu pe însemnatarea numărului populaționii locuitorilor sei, pretinde a avea uă pozițione mai influente de cătu acea-a care i se face. Alu douilea, votul care s'a datu principelor și orașelor libere a datu la nouă desbatere între capil acestor state.

Po de altă parte, La France dupe scrisoare are de la Frankfurt, afirmă că singurul lucru care se poate sci într'un chipu pozitivu, este că cestiu Direcțorului este definitivu deslegătă; dar cestiu președinte ri- dică greutăți fără seriose și deșteptă antagonismul Prusiei și Austriei. Acăstă din urmă putere nu voiesce a renunța la dreptul pe care'l uă posedă prin actualu federal din 1815. Daca s'ar intimpla se renunțe la dñsul, ea nu va pute primi pretenția Prusiei d'a fi alternativu cu dñsa în capul Directorului, pentru că în casul acesta ar renunța la principiul care dă drepturi egale tutorelor suveranilor Germanie. Acăstă cestiu, care ar fi impiedicată desbatere din Congresu s'a lăsată a se deslegă prin negocierile ce

voru începe între Prusia și Austria, după ce se va termina lucrarea Congresului.

Aceste însemnate desbateri suntu aprope a se încheia, și Independența Belgică observă puciș de ne vomu gind la deprinderile întărităriale ale diplomației germane, nu ne putem opri d'a nu ne mira de iușela cu care lucrările Congresului au mersu către scopul lor.

Gazeta națională din Berlinu ne dă șre-carii esplorări în acăsta privință. Ea ne spune că imperatul Austria, în urma refuzului regelui Prusiei de a merge la Congresu și suptu impresiona desbatelor adunării deputaților din tōte Statele germane, a adresat suveranilor oă circulară spre a face se în-

ceteze ori ce intărișari, puindu-i în alter-

nativă d'a primi sau da respinge proiectul austriacu. Aceasta circulară aduce aminte că suveranii intruși la Frankfurt au primită la începutu basile esen-

tiale ale acestui proiectu, că amandanem tele ce s'ară face n'ară atinge de cătu unele puncturi secondarie, și fiindu-oă nu se potu înțelege asupra acestor puncturi, se se mărginășcă la oțăriile principelor și se supuse la sancțiunea Camerelor particularie ale fi-căru Statu.

Independența Belgică asicură că cace- stă incercare a Austriei ar fi fostu înconjurată de unu deplinu succeso și că toți suveranii ar fi aderat la chipul de procedere arestatu de Austria, afără numai de marele-duce de Bade.

Dupe cunu amu aretatu în nume rile trecute, proiectul imperialu Austriei d'a se intemeia pe basi mai solide unitatea germană, chiar daca din impregiurări neprevăzutu nu se va putea realisa acumu, elu a produsu uă mișcare generale în tōte spiritele ger maniei cari de atâta anu urmăză cu stăruință acestu mare scopu.

Astu-fel, comitatul permanente alu marii asociaționi naționali germani, cunoscute suptu numele de Naționalve rein, publică uă proclamare către asociații care aduindu-le aminte nome roșe greutăți cu cari s'au luptat pînă acumu ca s'ajungă la scopul loru naționale, dice că astă-dăi, într'unu moment când puterea s'infliștu Prusiei sunt paralizate de un conflict din intru, impăratul Austria, precum și mai toți suveranii germani, au recunoscutu pe fa ciu, suaintea naționii. Întregi, lipsel mari ale constituționii federale și trebuința neaperață de a se înbunătăți în înțesul liberale și naționale. Ce stiu germană, dice comitatul, a fost pusă oficială la ordinea dili.

Acumu naționua este datoriă a-i asicura uă soluțione definitivă. Afără numai de nu voru fi înslătării tōte semnele, evenimente d'uă mare însemnate, dacă nu otăritorie, se apropia. Într'uă asemine crise, naționua trebue se se întrunescu mai cu tării încă de cătu pînă acumu suptu drapelul libertății și alu unității, se-să dea societă ei iușii, de evenimente, se priimescu cu refle siu totu ce pote servi și se respingă cu otărire totu ce este vătemătoriu.

Dupa ore cari desvoltări facute acestel mari cestiu și unității germane, comitatul declară că a otăritu a tîne uă adunare generală la Lipsich la 16 și 17 Octobre, la care invită pe toți membrii asociaționi, din tōte părțile Germaniei.

Spre a se pută înțelegă și mai bine cătu este de însemnatu acesta căro se desbate la Frankfurt și cătă mări greutăți ar putea se ridice în Europa, dacă proiectul de reformă alu Austria va isbuti se fiu priimută, se punemă naintea publicului căteva esse trase dintr'uă însemnatu articlu de fondu alu diariului Debats asupra aces-

tei cestiu.

După ce spune po scurtu care suntu basele proiectului de reformă al Austriei, și cari s'au făcutu cunoscute, în acăsta făia, Les Debats arată că dintru inovațiile propuse de Austria înființarea unu directoriu este cea mai însemnată, căci autoritatea care guvernă, puterea executivă a confederaționii și încredință acestui directoriu, cea-a ce implinește uă mare lip- să în organizarea actuale federație.

Dară Austria pretinde a pune în mănele sale directoriuu asicurându-și o influență supremă, și prin acăsta voiesce și atribui puterea executivă a confederaționii. Aceasta este pre multu, căci Austria va isbuti, succesul său ar aduce uă mare lovire ordinii politice a Europei, a căria securitatea și amenințătă de cătu a cindu suntu impinsă de susflarea cea mare a naționii, și cindu se dă prin urmare naționii mari îndestulări morali și materiali, gloria, ordine, etc. etc. necreu- datu Napoleonu Franciei, păcemu a nceputu a da Austria tutoru naționalităților.

Amu dovedită încă că partile se mai întrunescu cindu vedă că tōte interesele, că naționea întrăgă este amenințătă d'unu mare pericol, că este unu focu mare care amenință a arde-

totu de nu se voru întruni toți spre

ală stinge; și este învederată c'acele

întruniri, său fiă și coaliziuni, suntu

fără sincere, căci suntu intemionate pe

unul său pe mai multe din cele mai

mai interese, generali și personali,

suntu intemionate chiaru pe instinctul de conservare.

Si 'n adeveru, cine nu înțelege că chiaru dacă amu admite că fostii boiai ar suspina după trecutu, după unu guvernă aristocraticu, avem, cumu a

disu în adunare d. I. Brăianu, cea

mai mare dovdă, despre sinceritatea loru

cindu vedemă că totu ce se se pe

trece în Europa întrăgă a trebuitu se

convingă și pe celu mai orbu, "că nu

mai este cu putință unu guvernă aristocraticu?"

Si fostii boiai, și aderintii loru

n'au la rândul loru acele-a și chie

deșie de la noi? Ei aru avea mai multu

cuvintu se se temă de noi, fiindu că

ei uă trebuință d'a bănu, pentru că

noi am spus și spunem că aspiraționile

noste, ideile nostre, credințele nostre

suntu democratice. Pe ce temei dar va

di ce cineva, se potu ei încrede în con

stitutionalismul nostru? Pe temeiul

că ideile timpului, Europa întrăgă

suntu pentru Constitutionalismu, este

învederată c'acela dintre noi care s'ar

încerca acumu a proclama i publica

naru isbuti de cătu a si trămisu în

trău casă de sănătate. Astu-fel, dar,

oī cine vede că cuvintele ce s'au disu

"Ei bine, domnilorū, nu mai putem

"se facemă; trebuie se spunem Mărci-sale

"suferințele terei; ideia noastră, domi-

"lo uă fostu acăsta; se căutăm roul

"de unde vine, și scăpi toți; a fostu

"căci erau partile multe în tera noas-

"stră. Camera acăsta, dăi-mi voiă se spunu

"adeverul, a fostu în lupte că uă datu a-

"ștate, esc-tate. Dară cumu v'am spusu

"patru ani trecuți ne aă datu lejii

"șă a fostu uă circostanță fără norocă a-

"ce-a a în care căi-va bărbăti din lagă-

"deorbite, esc-tate. Dară cumu v'am spusu

"ne amu găsitu toți cu celea-să prim-

"cipic, și ne-amu datu măna, căci amu

"simptiu că terei în nevoievo acas-

"tea, ar aă drept SE DICĂ CA SUN-

"TEMU NISCE TRADATORI DACĂ AMU

"LASA SE URMEZE RELLE CARE PÍ-

"NACUMU SFASIAU PATRIA NOASTRA.

"Ne-amu datu măna 'NAINTEA TEREI

"FARA SE NE ASCUNDEMU CA ALȚII

"amu suptu-semnatul amandamentul;

"l'amu pusă aci S'AMU ARETATU TA-

"NA TOATA. Si vinu astă-dă se ne întrebă

„pentru ce vădat dată măna? Ve respondă;
PENTRU CA SE SCAPAMU TERA.

„Dându domnilor, aci de la tribună „trebuie se facă omagii domilor Rosetti și „Brăianu, căci am onore să l' cunosc, am „vrutu se me apropi de dinșii; eram cu „noscă din Franția ca toți tinerii cari se „cunoscă din educaționea lor. Ei bine, dom „nilor, ce să vă spui, am fost mai toți de „o vîrstă, duși toți la aceiași biserică, tot „principiile noastre le am primit totu de la „scola; de unde vine dar că pe cîmpul „luptelor nu ne mai găsimu, de unde vine „dar că principiile noastre politice să difere, „cându toți de la unu isvoru am băut?

„Domnilor, în dilele in care am fă „cutu unirea noastră să fostu convezaționi „multe, nu voi să le repeteți aci; dar am „vădut că și noi eram culpabil; între no „ora o sfârșită care ne despărțea; drăptea cre „dea că roșii o să mănuște, roșii credea că „drăptea o să tăie. (Applause.) Ei bine, dom „nilor, am onore ca din susul acestel „tribune se vă arătu unu drapelu nu „numai alu unirii țărilor, care e „deja în acăstă Cameră supt care „trăcesce România, dar drapelul u „nirei partidelor, viitorul țărei, „căci supt drapelul nostru venim „cu principiile sfintite care ni le-aă „datu Convenționea, și carele au spu „domnul Walewski în nota de „la 1859. (Applause). (principii Revoluționii „de la 1879).

„Venim, domnilor, ACI C'O PRO „GRAMA ÎNTRÉGA: LIBERTATEA, LE „GALITATEA, cumu e tu alte țări străine „constituționale, și ACESTA CEREMU. Nu „mai vrem guverne personale, vrem „Convenționea cumu e tămăcătă pe „țările ei naționale, cumu toți au „interpretat-o, afară de guvern. (a „plause.) Acăstă voimă să votăm, acăstă „e crima noastră, acăstă e conspira „tiunea noastră. (aplause.) Conspirațiu „nea e unirea partidelor, și de acé „sta tremură guvernului. (aplause.) Dar, „domnilor, mai mulți prieteni au venit la „mine și scisă ce-mi spuneau? Dicău: dar, bi „ne, cumu se pote, domnule, unu Șirbeiu „lăngă unu Brăianu și unu Rosetti; și dom „nul Rosetti pote, — nu sciu, nu mi-a fă „căci confidență — dar cred că i-o fi disu „și dumnealui cineva asemenea. Pote o fi „disu chiar că l-a cumpăratu cineva pe „d. Rosetti (Risete). El bine, domnilor, și „ca opinionea publică ora înșelată în țara „noastră și ce drumu avem să facem. VOIMU „SA FACEMU CA ȚERA SE NE PRICÉ „PA ȘI NADAJDUESCU CA NE-AU PRI „CEPUTU ACUMU. (aplause.)“

„S'acumă se ne aducem eminte cu toții care era acea stare a țărei care a silitu tōte partitele a se intruni, a se cunfundă în națiune, pentru a renasce prinținsa și cu dinsa la adeverata viață. Si pentru ca se nu se pote nega de nimine, se luăm tabloulu săcute de însuți protivnicii nostri, de către cei aptinuși. Eacă ce dicu ei însii!

„Suferințele și nevoiele opștesci suntu „astăfătu în cătu Măria-Ta trebuie se le cu „nosci și se facă se potolescă, C'UA ORA „MAI 'NAINTE, ca se nu se impiedice „desvoltarea vitalității națiunii române.“

„Cându suferințele aă ajunsu în cătu se impiedice circularea săngelui, a vieței unei națiuni; cându ele suntu atâtă de mari în cătu trebuie curmate C'UA ORA MAI 'NAINTE, este învederă că nu mai pote fi unu periclu mai mare, căci este aela alu morții. Ce amu săcute noi? Ne amu unitu ca cu orl ce sacrificie se se curme suferințele, pedicele vitalității națiunii române. Ce nu săcute protivnicii nostri? S'au desunitu de noi și au lăsatu se fi și se se desvolte suferințele acelea cari declara că înșii că „de nu se voru curma cu uă oră mai 'nainte se curmă viața națiunii române. Prin urmare noi amu sacrificat totul pentru viața națiunii ei și sacrificat totul pentru a-i curma viața. Ce suntem daru noi și ce suntu dumnilor? Se spuia națiunea.

„Tera și camera suntu lăsate în cea „mai deplină nescință despre relaționiile guvernului M. Tale cu Statele străne

, într-unu timpu cându evenimente însemnă „tore se pregătesc împregiurul nostru. „Tera și camera voiescă egi dintr'uă în „certitudine plină de îngrijiri și teră, „adunare, săgăduiescă cea mai călduroșă „primitre ori căru proiectu pentru întărirea „midlöcelor de apărare, fiindu convinsă că „ceste suntu condiționea celor mai bune relaționi esteriore și paveza „autonomie noastre.“

Cându nisecă omeni politici, deputați, legisi și trecuți și viitori Ministră, Prefecți, etc. spunu unu Domnitoru printr'uă Adresă, asemenei grave cuvinte pote fi uă mai mare dovedă de adeverulor lor și de marea pericolu alu țărei? Nu, negreșită. Si cându ei spunu că țera nu scie nimică despre lucrările guvernului cu străini și că este, în acăstă privință plină de îngrijiri, pote fi uă mai mare dovedă de neînceredere s'ua acusație mai mare că ea bănuiesce, că este îngrijită că guvernul sacrifică străinului interesele Romanilor? Si cându totu aci și spune că „paveza autonomiei suntu midlöcole de aperare“ pote fi uă acușare mai chiară că națiunea bănuiesce că uă lasă fără midlöce bune de aperare pentru a compromite chiar autonomia ie? Nu, negreșită. Si cându noi ne-am unitu spre a face aceea și declarări, să scăpa națiunea din acestu mare pericol, ce suntem noi și ce suntu dumnilor cari aă sacrificat totul pentru peirea națiunii? S'o spuia ei însii!

Si ce mai spune adresa celoru apănuși, săcute în urma Adresei noastre, și săculea numai pentru a paraliza totul, precumă a dovedit-o cererea dloru se nu se facă Adresa, apoi Adresa dumnilor cea precedinte și în sfîrșit combatearea ce aă făcutu Adresei noastre?

Ea spune că „proiectele ce a înfățișat Camerei guvernul nău fostu proiecte cari se decurgă dintr'uă sistemă generală de organisare, ci trunchiuri cari nu se potrivă unele cu altele, proiecte discordanțe, cari nu săcea de cătu a perde timpul și puterea Adunării.“

Va se dică guvernul este dovedit, de ai sei, anteu că n'are în capul său uă sistemă de organisare, și alu douile că conspiră pentru peirea națiunii și a Adunării căci pe națiune o lasă fără organisare și pe Cameră o face a și perde timpul și puterea.

Si ce mai dice Adresa dloru?

„Că n'vremu instituționi municipali, consilie districtuali; că puterile judiciare și administrative nu numai că nu suntu organizate, daru și că suntu UNU SCANDALU“ cumu a numită Măria-sa pe cea judiciară.

„Că n'avem juru, că n'avem instrucție publică, că biserică este în stare de veduviă, că căile de comunicare lipsesc și paraliză comerciul și compromit unirea, cu tōte sacrificiile ce și impune țera pentru acăstă și în deșertu.“ A declară și că „Adunarea cere reforma electorale și refacă legea rurală spre a regula uă cestione care, n'a contribuitu pucinu la starea de suferință în care se află atâtă credul publicu cătu și cel privat. Că financiile țărei ceru uă radicale îndrepătare; că SPAIMA aruncă a upia țărei prin ministeriu precedinte că bancrata ne amenință nu s'a PUTUTU MICȘIORA prin declararea ministeriului actule că nu este bancrata ci uă DEPLINĂ DESORDINE.“

Adresa acăstă cere apoi „că guvernul se infăcizeze societele, se reguleze serviciile publice cari aă căpetă o desvelire pericolosă pentru a veră publică, și declară că numai pe calea constituționale se potu înălatura pericile și că ministrul aptuale prin CUVINTE IMPRUDINTI a strictă armonia între puterea executivă și legislativă.“

Ore acăstă espunere, facul chiar de cei cari aperău Ministeriu nu este dajunsu spre a areta pericolu celu mare alu națiunii? Si cându este constată, totu de dinșii, că noi toți amu înălatură simpatie și antipatie noastre și ne amu unitu pentru a scăpa națiunea de la jăcerea de mōrte la care a adus-o puterea executivă? cându este constată, chiar de priorității noastri, că camera a voită se scape națiunea de la peire, și că puterea executivă a înălatură camera și a mersu cu ochii închiși pe calea morții, ce nume se cuvine celor cari s'au coalisat pentru viața și ce nume celor cari s'au coalisat pentru mōrtea națiunii? S'o spuia ea însă!

(Va urma). C. A. Rosetti.

D-le Redactoru,

In No. de astădi alu diarulu dăvător se dice că mi s'ar fi propusu de guvern postul de ministru la Justiție și că eu aşu fi refuzat. In interesul adeverului, mă grăbescu domnule Redactore a aduce la cunoașterea d-vosstre, să ve asigura că asemenea propunere și refuzu nău urmată de locu, și că în acăstă privință d-vosstră aș fostu reu informatu și indusu în eroare. Am totu dreptul a spora, d-le Redactore, că vești bine voi a inseră în colonele diarulu, d-vosstră, acăstă a mea declarăție spre restabilirea adevărului, priindu totu acumu și încredințarea osebitel mele consideraționi.

C. Eracleide.

Domeniul Redactora!

In Revista politică a diarulu Romanu dăstădi, se dice că mi s'ar fi propusu ministeriu Justiție și că și fi refuzat.

Permitet' mi d-le Directore, a ve incredință că acăstă informație nu poate fi întemeiată, pe cătu timpu eu nu cunoscu se mi se săcute uă asemenea propunere.

In interesul adeverului, vești, domnule, a da publicitateați aceste puine rânduri cu incredințarea totu dădata a distinsei stime ce ve pestrez.

S. Zissu.

Corespondință particulară a ROMANULU

Iași, 17 August 1863.

De la cea din urmă epistolă a mea facindu uă escursiune printruă parte a țărei me socotu datoru a ve relata cele ce am vedut, și fiindu că naturalmente în asemenei ocazii la anteuă planu vinu midlöcole de comunicație și de transport, de aceea și eu voi începe, cu diligențele, postele și șoselele, și ve voi spune, antau că diligențele cele noane pentru care s'au versatul mai multe mil de galbeni la Wiena suntu atâtă de proste în cătu unele din ele chiar de la antia circulație a fortu nevoie a face vizită caretășul, și se crede în deosebitu că nu mai tardu de cătu peste două ani va fi trebuință de uă altă sumă de bani pentru cumpărarea altora, în timpu ce cele vechi cu tōte defectuoșităile loru totu să ūină vre optu ani. Ar trebui ca guvernul se căra o seriosă séma despre acăstă d. inspectore alu poștilor și dacă nu mă însel și d. directoru alu acelui serviciu care aă fostu insărcinat cu cumpărarea diseloru diligențe. Pentru poste ve voi spune că în cea mai mare parte suntu forte în rea stare, cai rei, postilioni rei și goli, trăsuri și hamuri reie, caii în cele mai multe locuri se ūină la cimpu păna ce dă omătul, mai reu de cătu vitele de povoră, și cu tōte ordinile ce suntu date ca diligențele se nu stă de cătu 5 minute la fișă care postă, sta de multe ori și căte uă jumetate de oră păna ce se adună caii de pe cimpu și păna

ce se potu pune în picioare pe postilior care nu se mișcă de cătu pentru bacășu, și fiindu că de la călătorii cu diligiența nu pr̄ esu bacășiu, apoi și el se mișcă forte cu greu. — Se crede daru în deosebitu că în cătu timpu guvernul nu se va lăsa de deprinderea ce aă luat de a arenda postile și a implie pungele unora și altora cu banii, acestu serviciu nu se va pută îndrepta. Totu despre poste ve voi spune că pe cătu pentru postele nemțesci și rusesci se dău gendarmi de pază, pentru a țărei îi rădică sub pretestu că fiscul păgubesc prețul locului ce se ocupă de gendarmi și astu-felii se lasă a circula curierii cu mil de galbeni fără cea mai mică pază, fără celu mai mic ajutorul la casu de stricăre de trăsuri și alte întimplări de călătorii, mai alesu în timpu de nopte, în cătu în dilele trecute, chiar de la începutul rădicării gendarmilor s'au și atacatul de furi curierul dintre Roman și Piatra. In privirea șoselelor ve voi spune că, cu tōte sacrificiile ce se facă, nu numai că nu s'au completat-nici uă singură linii, daru apoi și acele ce există se deterioră din caușă că în cea mai mare parte suntu lipsite de rezerve cu care se se pătă repera la timpu, și se lasă nedestupate șanțurile de scurgere. — Uitamă se vă spu că și pe la postele pe unde suntu căi mai buni, întreprindătorii poșteloru chipsuesc astu-felii în cătu toți caii mai neinvățați și mai nărăvași îi dau inadinstă la diligiență pentru ca să învețe, și din acăstă provință dese le nenorociri ce se întimplă, și cari aă spăriat întră atâtă pe omene, în cătu nu mai ce nu pr̄ țină la viață loru se aventură a călătorii cu diligiență.

Trecindu de la funcționari la comori, ve voi spune că cu tōta frumuseță și abundență recoltelă acestu anu, comoriul este descurajat fără tare, din caușă că nu se caută produsele și nici se speră că voru fi întrebate, celu pușinu pentru tōma acăstă, cându agricultorii au atâtă sarcină de plătită și pentru cari voru fi nevoiți și desface produsele cu prețuri desavantajioase; de asemenea ve voi spune cu îndestulă măhnire că cumplitele inundații ce să pustișă mai multe distructe de dincăce de Milcovă, nu s'au mărginitu numai la acăstă, ci Siretul în furia sa căndu cu sine uă mare cătime de nisipă uă ingramăditu-o în Dunăre și astu-felii au formatu uă bancă de nesipă, care aă închisă calea la Brăila, incătă trecerea la acel portu a devenită nu numai grea, daru și pericolosă, și nimine nu se gădesce a face drenajul trebutorii și a înălatura pedica ce se opune comoriului, care și fără astă destulă lăngădese. —

Astădi suntu a se arenda aici mai multe moșie de ale Statului și aici ană de eri mai mulți concurenți s'au prezentat la prefectură și au cerut a li se areta taboulă spre a se incredința despre prețurile cu cari aă postu a renorate acele moșie, spre a și pută pregăti garanțiele ce trebue a depune la adjudicare, însă scisă ce li s'au respuns? li s'au respinsu că ană nău priimut de la ministeriu asemenea tablou, și că se va pune în corespondință pentru a-l căpetă pe astădi. — Ve lasă acumă se judicați ce concurență are se fiă acăstă căndu amatori suntu puși în neputință de a și pregăti garanțiele păină în diua de adjudicație? daru pote mi se va obiecta că nu este nici uă greutate de a veni cu sacul cu banii, și a depune pe atâtă cău s'ar cere, însă voiă adăogi că nu totu lumea are bani în acu și că cei mai mulți se prezintă cu garanții în fond, care nu se potu întări în căteva ore. —

Tribunalele de Iași S. III. se vede că găsindu că cupa nelegiușilor în faimosa cestune a Osoiului este în destul de plină, uă vrutu și mai adaugă uă nonă nelegiuș, și aici, în contra tuturilor legilor și a dispozițiilor, prin unul din suplininții se te au pusă în stăpiniște pe schimbătorii, în timpu ce tribunalilor le este cu

desevirşire oprită de a interveni pentru punerea în stăpiniere a celor ce contracteză de bunăvoie, pe cîntul său fără logice că precum contractarea său săcătă de bunăvoie, asemenea și slăpinirea lucrului se se predă de bunăvoie fără intervenirea autorității; dar ce dicuți eu? pote că eu se fiu în erore, pînindu din punctul de vedere că acestu schimbă este uă slăciuire de bunăvoie, precum trebuie a fi totă schimburi? și tocmai astă trebuie se și fiă, adică că suntu în erore; se vede că tribunalele care trebuie se cunoscă impregiurările mai bine decât ori care din cei pe din afară, cunoscind că acestu schimbă său urmatu silitu, impus de partea cea mai tare părții celei mai slab, și că acela cu totă perversitatea loru nu săn supus de bunăvoie la uă asemenea nelegivire, au găsitu neaperată trebuință de a interveni pentru a pune în stăpiniere pe schimbatorii; și dacă lucrarea sa său pînă din acestu punctu de vedere, eră nu din acelui din care am pînă eu, atunci îi ceru scusele mele, căci găsescu că au lucratu fără minuatu, și singura sea greșelă nu consiste decât în aceea că prin închînările sale nău espicalu motivul ce lău silitu de a interveni.

Ierăși ve rogă, dacă am dăru uă pîr mare intindere epistolei mele, daru materia fiindu fără imbelșugata nu me potu opri de a nu o înregistra macară în parte și fără a intra în mici amenuante. — Dacă impregiurările măriera ca macar din cînd în cînd se potu face căte uă escursiune pe fură, atunci de sigură mi-asiu luna îndrăsnela de a ve ruga ca în totu-deuna se adaoați unu supliment la diariul d stră. — Dicindu acestea nu credetă că vréni se areță că în laștrele morgu astfel, incătu se-mi lipsescă materia, ci causa este că funcționari și impregiuri de aicea fiindu pății său deprimu a fi discreți, și numai din intimplare dacă potu se dați piste vr'uă bosma de a loru.

F.

Corespondință particulară a ROMÂNULUI.

Petră, 11 August 1863.

Cei ce au ămblatu prin munți cunoscă care e avereia unu locuitorii de munte, cunoscă care e specula muntelui și perspectiva proprietarilor și a posesorilor de munte. Lemnul și numai lemnul este singura loru avuță, din lemnu ese hrana qilnică aceloră dântăi, în lemnu este supsistinția și speranța de inavutire a celor-lalți; în lemnu prin urmare consiste mișlocul principale de înflorire și propășire a acestoră inseminate părți ale terel, și lemnul pe care ele produsă este unul din cele mai inseminate articole ale negoțialu țierel. — Căteva dîile de plăi furiösă au fostu indestulă pentru a preface numerosele și frumosse riuri și părăie a frumoșilor noștri munți in torină nemilostiv, in inimici ne-mpăcați și puștiitori, care fără milă și indurare au răpitu în furia loru și au nimică totu ce le-a statu incale; au răpitu și au imprăștiat cherestele făcute și adunate de mii de omeni prin munca de lune și ani întregi, reprezentându capitalură a mii de neguțători, proprietari, posesori etc., agonisite cu muncă din copilaria, au prefăcutu bogate și înveselitorie holde in triste stepuri de nisipu și prunduri; au săcătă din strîmptele ogre de popușoiu ale locuitorilor de munte înflorătoare țesută de răpi, și stânchi de trunchiuri de copaci și stânchi deramate din munți; nău cruceau nici coliba săracului, nici podu, nici fereseu, nici móră, a căror locu său urmă nu se potu cunoșce; numerose vite au fostu prada furiei loru, și chiaru omeni au cădutu victimă cetezării ce au avutu de a cerca se le scape din

INSURECTIUNEA POLONĂ.

Despre totă acestea ne-a datu uă idei recile descrieri oficiale publicate prin Monitoriu.

Totu Monitoriu aă publicat și circulările guvernului care se păreau a compătimi pentru nenorocirile întâmplate pentru nenorocitele victime și cari promiteau de ale veni în ajutoriu. Cu totă acestea autoritățile locali administrative, fără se predă de bunăvoie, se păreau a către vorbă, că generariul Berg insușit ar fi disu, suntu numai căteva dile, că guvernul Rusiei se va impăca cu Englera și cu Franța, daru va face resbelu cu Austria. Fără se voimă a cerceta multu său pucinu probabilitatea acestoră expresiuni, comunicate de Rusi, ori cumu ea dovedește ura cea mare in contra Austriei, care predomină in Rusia, uă ură care există de multă anu, de la resbelul Crimeei; că și prin discursuri oficiale, spînte in numele guvernului de prefectul districtului și întemeiate pe suatu depeșie, areata pagubașilor, acele ajutorii suntu mărginitu la 6000 lei.

Astă-dî e durerosu a privi aspectul acestoră atât de frumose locuri, e descuragiatoru de vedîntu descurajarea locuitorilor puștiloră val! Demn de totă compătimirea locuitorilor lipsiți de locuință, căută și pregăti alte adăposturi în timpul cîndu trebuiau a se "ngriji de hrana loru și a familielor loru pentru iernă; în locul său de la mălitile și desfîntările ogre, lucrăza cu diva spre a-și agonișe pe lingă qilnică hrana și provizioni pe iernă, și totu ei trebuie se facă din nou numerosele poduri de opșteșa comunicațione de pe serpuitorele părăie. Speculanții caută să închipuiască alte capitaluri spre a-și ține înghajamentele pe cari nenorocita întâmplare i-a săcătă a le călcă. Arenarii esplotatori de păduri întrebunțeză timpul in care trebuiau se producă, la aducerea localităților țărăi în stare de a produce și le trebuie lune (și la alii anu întregi pentru a isbuti). Ferescu din nou, poduri, mori, drumi și esplotare de săpatu prin munți și stânchi, (căci din cele vechie numai există unul), totă acestea se ceru săcute; la totă trebuescă capitaluri și stagnaționea negoțialu au fostu adusă stîngherea capitalurilor și rea creație, nesiguranță și lipsa de energie și de stricteță a guvernului de a aplica legile de împliniri, au adusă stîngherea creditului și căștiurile la multe locuri nu suntu plătite, și cările se ceru cu neconvenire, și firăscă consecință a tuturoră acestora, de nu se va da nici unu ajutoriu, va fi ruina multor case, va fi miseria a numerose familie.

Gh.

Onur. Consiliul Municipale.

La adresa cu No. 5448, 5304, 5305 și 5424, 5446, 5490, 5447, 5467, 5468, 5469, 5470, 5471, 5426, avem o nore a respunde că, pe cîta vreme este numită uă comisie la 2 Iunii trecentu, de către obștea deputaților, pe care o cunoștemu în ființă că lucrăza asemenea proiecte, de care tratădă citale adrese, prin urmare; adastău și convocată, după cererea Onor. Comisiei, precum ne-a înștiințat că s'a terminat lucrarea, ca să desbatemu asupra luerurilor ei, conformu mandatului obștei deputaților, coprinsu în jurnalul închînătău în arătata di, și atunci se va luna în vedere, și propunerile onor. Municipalității, ca ale fiecăruia deputatū în parte, pre cătu se vor vedea a fi folositore publicului.

Primiți incredințarea oșobitei noștre stime.

(Subscriși).

D. Solacolo, Ant. Mavrus, St. Mihail, Hristache Ioan, Marin Ioan, V. Constantîn, I. Constanțin, G. H. Angel, I. R. Dobrescu, C. Ruse, I. Drușian, Ganeu Stănescu, A. Sloeanovici, N. Boșcă.

călă, se se măcelără toti arestați și se se pua focu caselor. — Gazeta Breslavie reportă de la Kalisch față următoră: Trei nobili merseră, pentru afacerile loru, la Blacz; pe drumu întîlniră unu insurgintă persecutat de Ruși, care-i rugă a-i da unu locu în trăsura loru; abia nenorocitul se urease în trăsura și scoase armele sale, și casacăt sosiră în fuga mare a cailor, impușcară pe cătești patru și-i jăfiră pină la pele. Orasul Kalisch este într'uă mare agitație pentru acelaș barbară, mai cu sămă că acel proprietari erau forte stimabili, cari nău comisă nici uă culpă, afară numai d'acea d'a avea uă anumă simpătioră. — Trecerea în intrul Poloniei, din gazeta Breslavie, este pericolosă pentru oră care omu, și nu putem consilia nimilu a-și risica viață; mai cu sămă străinii au a se feri acumă d'una asemenea călătorie. Insurgenții, la Kalisch, suntu maltratați într'unu chipu teribile, mulți suntu pe morte, unul a pierdutu mintile.

Cu totă represaliile, domnesco uă înăudă activitate in tabera insurecționii, răndurile sale se înmulțesc și cresc din di în di. Guvernul național conduce c'uă neturburată linieșe și perseveranță afacerile insurecționii și găsesce în totă clasile societății uă ascultare și supunere absolută; doliul bisericescu este ordinat și esecutat în totă Polonia cu singura excepciu a guvernămîntului Augustow. La Kalisch s'a proclamat de la amvonul bicericei: campanele (clopotele) nu se mai sună pentru unu timpu lipsită, cîntarea este întredisă, liturgia se citește cu virosu încreștu, biserică este decorată în negru și preoții celebrăză imbrăcați în negru. Pentru acesta orașul a fostu închisă în diuacelei proclamări, nimine nu putea nici ieși, nici intra, și'n timpul acestuia s'a sevîrșită arestările, revisiunile, vizitele domiciliare șic. Măi mulți preoți au fostu arestați.

De la teatrul de resbelu n'avem a raportă nimicu de însemnatu, și puținele nuvele ce le avemă nu suntu basate de cătu pe scotome. Se vorbesce d'una luptă la 24 aprîpe de Dobra, unde uă despărțire polonă de căvaleria, suplu comanda lui Paczensky, a combătutu în contra a trei companie de infanterie rusescă cu patru tunuri; se dice că rezultatul a fostu în desavantajul Polonilor, cari au lăsatu 75 de morți pe câmpul bătăliei, cei lași au isbutită a se uni cu corpul lui Taezanowski. Perderile Rusilor suntu totu atât de mari. — Se mai vorbesce d'una altă luptă în ținutul Sandomir apîpe de Jedlna, la care s'au împărtășită și țeranii în mare numeru. Despre rezultatul acestor lupte nu se cunoșce încă nimic.

Domnule Redactoriu!

Românu, fiindu unu diariu de progresu, amu socotită că nu veți elita se publicați acelaș scrisore care, și dinu, reclamă unu progresu. Vo scriu mai cu sămă, nu ascundu ambicioanea mea, spre a fi văduță și aprețuită în locuri inalte.

Acumă în urmă, într'unu articolu însemnatu, Românu combătea modulu de concursu întrebuștău în România pentru primirea profesorilor; daru, mi se pare, a atinsu numai cestiunea, și publicu aceste oservări spre a împlini acelaș regreteabile lipsă. — Unu e semplu într altele multe. La 30 Augustu viitoru, se va procede la academiă nu dicu la alegerea, daru la primirea unui profesor de limba franceze peotrui Sf. Sava.

Ea pe ce me înțelemește. Cei din urmă ministri ai instrucțiunii publice au avutu nesericita ideia d'a incredința zemeleni esamele arbitriului unui singur esaminatoriu de limba franceze, asistat, este adeverat, d'una comisiune de profesori români, cunoscându forte bine limba franceze, daru cari au slabiciunea d'a se lăsa înflința de esaminatoriu franceze, suptu cuvântul că este mai competente. Din aceasta rezultă, spre a vorbi limpede, că numai acel esaminatoriu se bucură de prerogativa esclusivă de a lăsa pe culare sau cutare profesorii. Natură omenescă are slabiciunile sale; cutare candidatul care place unu esaminătoare ar desplaçă unu altă asesore de limba franceze, și vice-versa, ceea ce ar coartabala reciproc ideile lor.

La unu esame din urmă s'a făcutu nedreptășii astă de mări în cătu s'a și adresat, nă protestare d-lui ministru. Cea ce nu s'a făcutu atunci, speră că se va face acumă, că adică d. ministru alu instrucțiunii publice va pune ordine în acelaș cestiune; că nu se va mai lăsa astă lucrările la bunavoie a nu scimă cărora esaminatori. Unu concursu pentru admitere de profesori, trebuie se fiă seriosu. Cestiunile ce se facă orale concurenților trebuieșe trase la sorți și pe lingă versiunile scrise ar trebui se se facă și două compoziții, fără ajutorsu de nici uă carte, una română și alta franceză, alu cărora subiectu se fiă trămisu de ministeriu suplu plu sigilat, care se va deschide numai în momentul concursului. Astă-felu numai se va pute asigura sinceritatea esamelor și se va pute cunoșce adeverata valoare a celor ce concură, eră nu numai după simplă dictare franceze, căci a cunoșce uă ortografiă stabilită nu este uă mare capacitate, trebuie încă a sci compune, a sei trata unu subiectu. Atrăgă daru atenționea profesorilor, ai consiljului și ministeriului agupra acestul punct.

Primii, d-le, etc. R...

Către acționarii Românu.

Conformu îndatorii prescrisă prin statutele Asociaționii diariului Românu, comitatul invită pe toți d-nii Acționari a se aduna la 1 Septembrie anului curînt, în localele redacțiunii, Caimata, Strata Fortunei Nr. 15, spre a li se da sămă despre starea diariu pe anul espirat și a se procede la alegera comitatului pe anul viitoru.

Totu d'una dată comitetul aduce aminte d-lorū acționari că adunarea de estimpă are nă însemnatate forte mare, căci ea are a revisui statutele Asociaționii în ce privesc direcțiunea politică a diariului. În adeveru, estimpă espiră termenul de trei anu alu direcțiunii actuale, și Adunarea va avea a se pronunția asupra acestul punct și, prin alegerea ce va face, va lăsa ea înșări direcțiunea diariului.

In aceste condiții daru, sicur că să care va înțelege importanța adunării d'astădî, comitetul previne pe d-nii acționari de diuace Adunări și rögă a se asta la 8 ore sera în localele arătatul mai susu.

Cu înalta permisioone a Onor. Minis. Cultelor

Cursu American de Caligrafie

pentru Civile și Militare

În 10 ore perfectă învățătură de Caligrafie. În 25 ore pentru aceia cari nu știu scrisele de locu. Assemenea dăi lecții de limbele Engleză, Franceză, și Germană.

S. DORE.

Profesor de Caligrafie, Orla Neigeasă No. 8 Ițengă Otelu Konkordia.

No. 560.

4 2z.

APE MINERALE.

Pilnauer, Selters și ană de Buda proasnete, a ososit de iznoavă la Gestav Rietz la Krtea veke.

No. 620.

2 3z.

